

ဟိန်းလတ်

Let There Be Water

ရေထဲမှာ ဂျပန်..

ဂျပန်မှာ ရေ..

*Israel's solution
For a Water-Starved world
BY SETH M. SIEGEL*

မြန်မာဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ စာ

(၁)

လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်ကျော်က ကျွန်တော် အစွဲရေးနိုင်ငံသို့ ရောက်ခဲ့သည် ။ MASHAV ခေါ် အစွဲရေးနိုင်ငံ အစိုးရ၏ ကူညီထောက်ပံ့မှု အစီအစဉ်အရ “လူမှုပြောင်းလဲရေးအတွက် မီဒီယာ မဟာဗျူဟာ” သင်တန်း တက်ရန် ဖြစ်၏။ သင်တန်းကို ဟိုက်ဖာမြို့၊ ဂိုလ်ဒါမေယာတက္ကသိုလ်တွင် တက်ရသည် ။

ငါးထပ်အဆောက်အအုံတွင် သင်တန်းက အောက်ဆုံးထပ်၊ သင်တန်းသားများက အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် နေရ၏။ အခန်းက အကျယ် ၁၅ပေ၊ အရှည် ၂၅ပေ ခန့်ရှိ၍ အတော်ကျယ်၏။ နှစ်ယောက်အိပ် ခုတင်အပြင် ကုလားထိုင်၊ စားပွဲ၊ အဝတ်ဗီရို၊ မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်း၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ လေအေးပေးစက် စဖြင့် ကြယ်လေးပွင့် ဟိုတယ်နီးပါး အဆင့်မြင့်၏။ ကျွန်တော် သဘောအကျဆုံး က ရေချိုးခန်း၊ ရေချိုးကန်ရော ရေပန်းပါ ပါ၏။ အပြင်မှာ ပူသဖြင့် အခန်းထဲရောက်ပြီး မကြာခင် မှာပင် ကျွန်တော် ရေချိုးသည် ။ ရေပူ ရေအေး အလောတော်စပ်ပြီး ရေချိုးခန်းထဲတွင် စိမ်ပြေနပြေ ရေချိုးလိုက်သည် ။ ရေချိုးတာ မည်မျှကြာကြာ တဝကြီးချိုးမိသည် မသိ။ မကြာခင်မှာပင် ရေချိုးခန်း ထဲက ဖုန်းမြည်လာသည် ။ သင်တန်းခန်းမက ခေါ်တာပဲထင်ပြီး ရေချိုးရာက ကမန်းကတန်းထပြီး ဖုန်းကိုင်မိ၏။

အခန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်ကလဲဟု တစ်ဖက်ကမေးတော့ ကျွန်တော် အခန်းနံပါတ် ပြောလိုက်၏။

“လူကြီးမင်း ရေချိုးတာ တော်တော်ကြာနေပါပြီ၊ ရေမီတာအရ ရေသုံးတာလည်း သိပ်များ နေပါတယ်၊ လူတစ်ယောက် ရေချိုးတာထက် သတ္တဝါတစ်ကောင် ရေစိမ်နေသလို ရေသိပ်ကုန်လို့ တော်သင့်ပါပြီ။ နောက်နေ့ဆိုရင် ရေပိုသုံးစွဲတဲ့ အတွက် ဒဏ်တပ်ရပါလိမ့်မယ်”

ထိုသို့ပြောမှ ကျွန်တော်လည်း ရေချိုးရပ်လိုက်မိ၏။ လူရေချိုးတာထက် နွားတစ်ကောင် ကျွဲ တစ်ကောင် ရေသုံးသလို ဖြစ်နေပြီဆိုသော စကားအရ ကျွန်တော် တော်တော်ရှက်သွားမိ၏။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ရေကို လိုတာထက် ပိုသုံးမိသဖြင့် သင်ခန်းစာယူမိသည် ။

ကျွန်တော် ရောက်နေတာက တခြားနိုင်ငံမဟုတ်။ သဲကန္တာရထဲက နိုင်ငံ။ သဘာဝရေ အလွန် ရှားသောနိုင်ငံ။

သင်တန်းအားလပ်ရက်များ တွင် ကျွန်တော်တို့ ကို “နီဂေ့ဖ်” သဲကန္တာရထဲခေါ်သွား၏။ တောင်မြောက်ဝဲယာ ဘယ်ကိုကြည့်ကြည့် သဲပြင်အတိ။ သို့သော် ထိုသဲကန္တာရထဲမှ ကီးဘွတ်(စ်) ခေါ် သမဝါယမရွာများကား သစ်ပင်ပန်းပင်တွေ လန်းဆန်းဝေဖြာနေ၏။ စိုက်ပျိုးရေးကလည်း ကောင်းလွန်းသည် ။ သီးနှံထွက်များက ကောင်းလွန်းသဖြင့် နိုင်ငံတကာကို အလျှံအပယ်ရောင်းနေရ ၏။ သဲကန္တာရအလယ်မှ ငါးမွေးမြူရေးကလည်း အံ့မခန်း။ အစွဲရေးဝန်ကြီးချုပ် “ဒေးဗစ်ဘင်ဂူရီ ယန်း”၏ အမြော်အမြင်ကြီးလှမှုကြောင့် သဲကန္တာရသည် စိမ်းလန်းစိုပြည်

ရေပေါကြွယ်ဝသော နေရာ အဖြစ် ပြောင်းလာခဲ့သည် ။ ယခုအခါ ကမ္ဘာအနှံ့ နေရာ အတော်များများ တွင် ရေရှားပါးမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်နေသည် ။ သဲကန္တာရနိုင်ငံဖြစ်သော အစ္စရေးနိုင်ငံသည် ကား ရေတို ရေရှည် စီမံကိန်းများကို ကြိုတင် တီထွင်ပြုလုပ်ထားသဖြင့် ရေကြွယ်ဝသော နိုင်ငံ ဖြစ်နေပြီ။

(၂)

အာဖရိကတိုက်က အမျိုးသမီးများ သည် နေ့စဉ် ဝေးလံသောနေရာများ သို့ သွား၍ ရေခပ်ရသဖြင့် နှစ်စဉ်လုပ်အား နာရီပေါင်း(အလုပ်ချိန်)သန်း ၄၀ ကျော် ဆုံးရှုံးနေရသည် ဟု ဖတ်ဖူးသည် ။

အာဖရိကရှိ မိသားစုတစ်စု၏ တစ်နေ့တာ ရေအသုံးပြုမှုက ၅ ဂါလန်ရှိကာ အမေရိကန်လူမျိုး မိသားစုတစ်စု၏ ရေအသုံးပြုမှုက နေ့စဉ် ၂၅၀ ရှိနေသည် ။ ထိုရေဂါလန် ၂၅၀ ကို တခြားနေရာ ဝေးဝေးပင် သွားခပ်စရာမလို။ အိမ်ထဲမှ ရေဘုံဘိုင် ဖွင့်လိုက်ရုံဖြင့် ရေအသင့်ရသည် ။

တစ်ချိန်က သစ်ကို အကြောင်းပြု၍ စစ်တွေဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် ရေနံကို အကြောင်းပြု၍ စစ်တွေ ဖြစ်ကြပြန်သည် ။ နောင်မကြာမီကာလတွင် ရေကို အကြောင်းပြုပြီး စစ်ဖြစ်ကြဦးမည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ် အာရပ်-အစ္စရေး ခြောက်ရက်စစ်ပွဲသည် ရေချို့ရရှိရေးကို အခြေခံ၏။ ဂျော်ဒန် မြစ် အနောက်ဘက်ခြမ်းကို ပိုင်ဆိုင်သော အစ္စရေးများက အက်ကွီဇာတောင်စောင်းမှ နေ၍ ဂျော်ဒန် မြစ်ဝှမ်းလွင်ပြင်အထိ မြစ်၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အသုံးပြုနေကြ၏။ အာရပ်-အစ္စရေး ပြဿနာမှာ မြေယာနယ်နိမိတ်ပြဿနာ ဆိုခြင်းထက်၊

ထိုနယ်နိမိတ် အတွင်းမှာ ရှိသည့် ရေအရင်းအမြစ် ပြဿနာ ကြောင့် ပို၍ ဖြစ်နိုင်၏။

“ခုခေတ်က တစ်မျိုးပြောင်း လာပြီ၊ ရေဟာ မြေနိမ့်ရာကို မစီးဆင်းတော့ဘူး၊ ငွေရှိရာကို စီးဆင်းနေပြီ”ဟု အမေရိကန်လွှတ်တော် အမတ် “ရောဘတ်အက်ဖ်ကနေဒီ”က ပြောခဲ့သည် ။ ၂၀ ရာစု၏ အဓိက စီးပွားကုန်စည်သည် ရေနံဖြစ်သကဲ့သို့၊ ၂၁ ရာစု၏ ကုန်စည်သည် “ရေ”ဖြစ်လာ တော့မည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်သော သဘာဝရေ (မြစ်၊ ချောင်း၊ တွင်းရေ) များ အလွန် ရှားပါးတော့မည်။ ရေ အရင်းအမြစ်များကို စစ်တပ် ခံတပ်ကြီးများ နှင့် စောင့်ကြည့်ကြရတော့မည်။ ရေချို အရင်းအမြစ်များကို အပြာရောင် ရွှေဟု ခေါ်လာကြသည် ။ “ရွှေမည်းက ရေနံ”၊ “ရွှေဖြူက ပလက်တီနမ်” ၊ “ရွှေပြာ” က “သန့်စင်သောရေ”။

မိုးခေါင်မှုများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် ၂၀၂၅ တွင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသုံးဦးအနက် နှစ်ဦး(လူဦးရေ ငါးဘီလျှံ)သည် လုံးဝရေသုံးမရဘဲ ရှိလိမ့်မည်။ လူသန်းပေါင်းများ စွာ ရေအငတ်ဘေး ကြုံတွေ့ရမည်ဟု ပင် ကုလသမဂ္ဂက တွက်ချက် ထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့သည် ။

ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရေဖြစ်သကဲ့သို့ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင် နှုန်းသည် လည်း ရေပင် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ရေသည် အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးဟု ပင် ခေါ်ဆိုနိုင်သည်

။

တန်ဖိုးရှိလှသောရေကို အလဟဿ မဖြုန်းတီးကြရန်လည်း အသိပညာပေးရန် လိုသည် ။ စာရင်းဇယားတစ်ခုအရ ထိုင်းနိုင်ငံ

ကျေးလက်မှ ပြည်သူ ၆၀၀၀၀ တစ်နေ့တာ သုံးသောရေမှာ ၆၅၀၀ ကုဗမီတာ ရှိသကဲ့သို့ ထိုင်းနိုင်ငံမှ ဂေါက်ကွင်းတစ်ခု၏ ပျမ်းမျှရေအသုံးပြုမှုသည် ၆၅၀၀ ကုဗမီတာပင် ဖြစ်နေ၏။

ရေရှားပါးမှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေသာ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းက အတုယူစရာ နည်းလမ်း အချို့လည်း ရှိသေးသည်။

အမေရိကန် မိသားစုတစ်စုသည် နှစ်ယောက်အိပ် အရွယ်အစား မွေ့ရာတစ်ခုဝယ်ကာ သောက် ရေနှင့် ဖြည့်ထားသည်။ ရေရှားပြတ်လတ်ချိန်တွင် သူမိသားစုအတွက် သောက်သုံးရေ လီတာ ၁၅၀၀ အသင့်ရှိနေရန် ဖြစ်သည်။

ပိုလန်နိုင်ငံ ဝါဆောမြို့မှ လူများ သည် ရေမီတာခ သက်သာသော ည ၁၀ နာရီ ၂၀ မိနစ်မှ မနက် ၆နာရီ ၂၀မိနစ် ကြားကျမှ ရေချိုးကြသည်။

တရုတ်တိုင်ငံ ကူမင်းမြို့မှ အိမ်ရှင်များ သည် အိမ်အပြင်ဘက် ရေပိုက်ခေါင်းများကို သံ သေတ္တာများ နှင့် အုပ်ကာ သေတ္တာခတ်ထားကြ၏။ ရေသူခိုးရန်မှ ကာကွယ်ရန် ဖြစ်၏။

ဟန်ဂေရီ လူမျိုးများက နွားအစား ကြက်နှင့် ဝက်ကို ပိုမွေးကြသည်။ နွားမွေးတာက ရေအလွန်ကုန်ပြီး ကြက်နှင့် ဝက်က ရေသိပ်မလို၍ ဖြစ်၏။

(၃)

ကျွန်တော် အစွဲရေးနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခင်က စာအုပ်သုံးအုပ် ရေးခဲ့ပြီးပြီ။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် က “စွန့်စားကြီးပွား အစွဲရေးနိုင်ငံသား” (Start Up Nation) စာအုပ်က သုံးကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့၏။ ၂၀၁၀၊ ၂၀၁၂၊ ၂၀၁၆။

“အစ္စရေးနိုင်ငံကို ကယ်တင်ခြင်း”(Saving Israel)စာအုပ်သည် က
၂၀၁၂။ ၂၀၁၆ တွင် ကမ္ဘာ့မှတ်ဉာဏ်အကောင်းဆုံးလူသား
အစ္စရေးလူမျိုး “အီရန်ကက်စ်” ၏ “မှတ်ဉာဏ်
ရင့်သန်ထက်မြက်စေရန်” စာအုပ်။

ယခု “လူထဲကရေ ... ရေထဲကလူ” စာအုပ်။

ယခုစာအုပ်က အရေးအကြီးဆုံးစာအုပ်။ ၂၁ ရာစု၏
အရှားပါးဆုံးနှင့် တန်ဖိုးအရှိဆုံး သယံဇာတ “ရေ” ဖြစ်၏။ ၂၀၂၅ တွင်
ကမ္ဘာပေါ်၌ ရေရှားပါး ပြတ်လပ်မှု အကြီးအကျယ် ကြုံရတော့ မည်။

ယခုစာအုပ်တွင် ရေနှင့် ပတ်သက်၍ အစ္စရေးနိုင်ငံ၏
ကြိုးပမ်းမှုများကို အပြည့်အစုံ တင်ပြ ထားသည် ။

* * * * *

တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ရေအရင်းအမြစ်များ
ဘက်စုံစီမံမည့် ရေဥပဒေမူကြမ်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် မရှိသေး။
ရေအကြံပြုချက်များ ရယူကာ ရေဥပဒေကြမ်းကို ရေးဆွဲရန်လိုသည် ။
ရေဥပဒေနှင့် ရေအရင်းအမြစ် ဘက်စုံစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ရေထုညစ်ညမ်းမှု၊
ရေကြီးရေလျှံ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ရေ အရင်းအမြစ် ခွဲဝေသုံးစွဲမှု၊ ရေကော်မတီ
ဖွဲ့စည်းရေး စသော လုပ်ငန်းများ ပါဝင်၏။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရေ အရင်းအမြစ်များကို အလွန်အကျွံ
သုံးစွဲမှုကြောင့် ရေရှားပါးမှု ပြဿနာ များ နှစ်စဉ် ကြုံနေရ၏။
ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ မြစ်များ ၊ ရေအရင်းအမြစ်များကို
စနစ် တကျ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ဆောင်သင့်သည် ။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသားရေး အရင်းအမြစ် မူဝါဒများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်

ရေကို အခြေပြုပြီး တရားမျှတသော ရေခွဲဝေမှုစနစ်၊ ပြည်သူအားလုံး ပါဝင်နိုင်သော ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသည့် ဘက်စုံ ရေစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်တစ်ခု အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် လိုအပ်သည် ။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသား ရေ အရင်းအမြစ် ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်း လုပ်ဆောင်ရမည်။

(၄)

ကျောက်ပန်းတောင်းတွင် နေ့စဉ် တစ်မိုင်လောက် လမ်းလျှောက်ပြီးမှ သဲတွင်းလေးများ ထဲမှ ရေကို တစ်နေကုန် ခပ်နေရသည် ။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဒလ၊ သုံးခွ စသည် တို့ တွင် နွေရာသီ ရေပြတ်လတ် သဖြင့် ရေတစ်စည်ကို ကျပ်တစ်ထောင့်နှစ်ရာ ပေးဝယ်သုံးနေကြရသည် ။ ဂန့်ဂေါ၊ ထီးလင်းတို့ တွင် ထန်းရေကပေါပြီး ရေကရှားသဖြင့် ထန်းရေငါးဘူးကို ရေတစ်ဘူးနှင့် လဲသောက်နေကြရ၏။ ရန်ကုန်မြို့ကို ရေဖြန့်ဖြူးပေးနေသော ဂျိုးဖြူရေလှောင်ကန်ကြီးသည် တစ်ရက်ကို ရေတစ်ပေခွဲခန့် လျော့နည်းလာနေပြီ။ ယခုအတိုင်းဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခြားသော မိုးခေါင်ရေရှားရပ်ဝန်းဒေသမှ မြို့တွေ တစ်နေ့တခြား ရေပိုရှားသည် ထက် ရှားလာမှာ သေချာ၏။ ရန်ကုန်မြို့တွင် ပင် သက္ကရာဇ် ၂၀၂၀ ၌ လူဦးရေ ၁၀ သန်းအတွက် ယခုပေးဝေနေသော ရေထက် ထက်ဝက်ခန့်သာ ဖြန့်ဖြူးနိုင် တော့မည်။

ရေကိစ္စကို အချိန်ဆွဲနေ၍ မရ။ ယနေ့ ယခုမှ စ၍ ရေကိစ္စကို ဦးစားပေးကာ ဆောင်ရွက်ကြမှ သာ တော်ကာကျတော့မည်။

“ရွှေပြာ”ဟု တန်ဖိုးထားခေါ်သော ရေနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးတကြီး တစ်စုံတစ်ရာ လုပ် ဆောင်ဖြစ်ကြလျှင် ဤစာအုပ်ကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆို ထုတ်ဝေရကျိုး နပ်လှပါပြီ။

* * *

အစီအစဉ် အချိန်ပြဇယား

၁၉၂၀-ဗြိတိသျှတို့ ၏ ပါလက်စတိုင်း ခွင့်ပြုသတ်မှတ်ချက်စတင်။

ယနေ့ အစ္စရေးနယ်နိမိတ်ဖြစ်သော အနောက်ဘက်ကမ်းခြေနှင့် ဂါဇာတို့ ပါဝင်၏။

၁၉၃၇-အစ္စရေး၏ အမျိုးသားရေးအသုံးချမှုအဖြစ်ကြီးထွားလာမည့် မီခေါ်ရော့(ထ်)တည်ထောင်။

၁၉၃၈-“နာဇာရက်”၏ မြောက်ဘက် “ဂျက်ဂ်ရီးလ်”တောင်ကြားသို့ ရေပိုက်လိုင်းစတင်သွယ်တန်း။ ဤအကြီးစားရေစီမံကိန်းသည် ခေတ်သစ် အစ္စရေး နယ်မြေတွင် ပထမဆုံးဖြစ်။

၁၉၃၉-မေလ - ဗြိတိသျှ စက္ကူဖြူစာတမ်းထုတ်ပြန်။ ပါလက်စတိုင်းတွင်းသို့ ဂျူးဝင်ရောက်မှု အလွန်အမင်း ကန့်သတ်ထား။ ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များက ရေအရင်း အမြစ် မလုံလောက်မှုကို ပထမဆုံး တင်ပြ။ ပါလက်စတိုင်းတွင် လူဦးရေ တိုးပွားမှုကို ချုပ်ထိန်းကန့်သတ်ရန်။

၁၉၃၉-ဇူလိုင်လ - စက္ကူဖြူစာတမ်းကို တုံ့ပြန်သောအားဖြင့် ဇီယွန် ဝါဒီတို့ က အမျိုးသားရေး စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲ။ ခေတ်မီသော ရေသယံဇာတ စီမံကိန်းနှင့် အုပ်ချုပ်မှုများ ပါဝင်။

၁၉၄၇-နက်နက်တူးဖော်ခြင်းမှ တစ်ဆင့် “နီဂေ့ဖ်”သဲကန္တာရတွင်

ရေကို စတွေ့။ သဲကန္တာရ လယ်မြေသစ်များ အတွက် ဆည်မြောင်းစနစ်၏ အစကနဦး။

၁၉၄၈-ခုနှစ် မေလ ၁၄ ရက် - အစွရေးနိုင်ငံတော် တည်ထောင်ကြေညာ။

၁၉၅၅-ဇူလိုင်လ၊ “ယာကွန်း-နီဂေ့ဖ်” ပိုက်လိုင်း စတင်ဖွင့်လှစ်။ အစွရေးနိုင်ငံ အ လယ်ပိုင်းမှ ရေများ တောင်ဘက်ခြမ်းရှိ သဲကန္တာရလယ်မြေများ သို့ ရောက်ရှိ။

၁၉၅၉-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ - ပြည့်စုံကျယ်ပြန့်သော ရေဥပဒေထွက်ပေါ်။ အစွရေးအစိုးရ ရေရင်းမြစ်နှင့် အသုံးချမှု အားလုံးကို ထိန်းချုပ်။ အလွန်စွမ်းပကားရှိသောစည်းမျဉ်း ဥပဒေဖြစ်သည့် “အစွရေးရေကော်မရှင်” ပေါ်ထွက်လာ။

၁၉၆၄-ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်၊ ၂ ရက်၊ သမ္မတ လင်ဒင်ဂျွန်ဆင်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် လီဗိုင်း

အက်ရှ်ကိုးလ်တို့ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး။ အစွရေး၏ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ပထမဆုံး နိုင်ငံတော်အဆင့် သွားရောက်မှု။

၁၉၆၄-ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၀ ရက် - အမျိုးသားရေသယ်ဆောင်မှု စတင်ဖွင့်လှစ်။ အမျိုးသားရေးစနစ် စတင်။

၁၉၆၆-ဆည်ရေသွယ်တန်းဖြန့်ဖြူးမှုကိရိယာကို ပထမဆုံး အကြိမ်ရောင်းချ။

၁၉၆၉-“ရှက်ဖ်ဒန်”ရေဆိုးစွန့် စနစ်စက်ရုံ ဖွင့်လှစ်။

၁၉၈၉-“ရှက်ဖ်ဒန်”စက်ရုံမှ နေ၍ “နီဂေ့ဖ်” လယ်တောများ သို့ ရေစတင်ဖြန့်ဖြူး။

၁၉၉၅-အော်စလို(နှစ်) သဘောတူညီချက် အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်
အစွရေးနှင့် ပါလက်စတိုင်း အာဏာပိုင်များ အကြားတွင်
ပါလက်စတိုင်း ရေအာဏာပိုင် သဘောတူညီမှု တည်ထောင်။

၂၀၀၀-နှစ်မျိုးသုံး ရေဆွဲအိမ်သာများကို
အစွရေးအိုးအိမ်သစ်တိုင်းတွင် မတပ်ဆင်မနေရ တပ်ဆင်။

၂၀၀၅-၂၀၀၆ပင်လယ်ရေမှ သောက်သုံးရေထုတ်လုပ်မှုအတွက်
ကြီးမားသော စက်ရုံကြီးငါးခုကို
မြေထဲပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်တည်ဆောက်။ အစွရေးနိုင်ငံ၏
အောက်ရေပမာဏ အများ စုရရှိ။

၂၀၀၆-အစွရေး ရေအာဏာပိုင်အဖွဲ့နှင့် အစွရေး ရေကော်မရှင်တို့
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အင်တိုက်အားတိုက် လုပ်ဆောင်။

၂၀၁၀-အစွရေး တစ်နိုင်ငံလုံး ရေဈေးနှုန်းသတ်မှတ်။
မြူနီစပယ်ရေအသုံးချမှုများ တည်ထောင်။ အစွရေးမြို့တော်ဝန်များက
ထိန်းချုပ်ထားသော ရေနှင့် မိလ္လာစနစ်ကို ပယ်ဖျက်၂၀၁၃-ခုနှစ်
အောက်တိုဘာ၊ အစွရေးအစိုးရက ရာသီဥတုမှ
ရေလွှတ်လုပ်မှုကိုကြေညာ။

၂၀၁၃-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ၊ ပင်လယ်နီ-ပင်လယ်သေ
သဘောတူညီချက်ကို အစွရေး၊ ဂျော်ဒန်နှင့် ပါလက်စတိုင်း
အာဏာပိုင်တို့ က ကြေညာ။

၂၀၁၄-ခုနှစ် မတ်လ၊ အစွရေး-ကာလီဖိုးနီးယား
ရေပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သဘောတူ စာချုပ် ကြေညာ။